

Progressive Education Society's
Modern College of Arts, Science & Commerce Ganeshkhind, Pune – 16
(Autonomous)
End Semester Examination: OCT / NOV 2024
Faculty: Humanities and Fine arts

Program: Commerce	Semester: V	SET: A
Program (Specific): B.COM.	Class: TYBCOM	Course Type: T
Name of the Course: Indian and Global Economic Development		Max. Marks: 70
Course Code: 24COB254	Paper:	Time: 03Hr

Instructions to the candidate:

- 1) *All Sections are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Draw a well labelled diagram wherever necessary.*

Q1) Write Short Note (Attempt any 3 of 5) 15

1. Indicators of Economic Development
2. Need of Agricultural Finance
3. Role of Small industries in the Economic Development
4. Effects of Digital Economy
5. India and Developed Economies

Q2) Answer the following questions in 50 words each (Attempt any 3 of 5) 15

1. What are the basic characteristics of the Indian economy as a less developed economy?
2. Explain the causes of low productivity in Indian agriculture.
3. What are the advantages of organic farming?
4. Define the role of the service sector in India's economic development.
5. What are the key features of the New Farm Act 2020?

Q3) Answer the following Questions in 200 words each (Attempt any 2 of 3) 20

1. Discuss the measures on the problems of agricultural marketing in India.
2. Explain the role of public sector enterprises in India.
3. Analyze the role of infrastructure in economic development in India.

Q4) Answer the following question in 300 words (Attempt any 1 of 2) 20

1. Discuss the New Industrial Policy of 1991 and its impact on industrial development in India.
2. Describe the schemes and their features: Make in India and Start-up India

Progressive Education Society's
Modern College of Arts, Science & Commerce Ganeshkhind, Pune – 16
(Autonomous)
End Semester Examination: OCT / NOV 2024
Faculty: Commerce

Program: Commerce	Semester: V	SET: A
Program (Specific): B.COM.	Class: TYBCOM	Course Type: T
Name of the Course: भारतीय आणि जागतिक आर्थिक विकास		Max. Marks: 70
Course Code: 24COB254	Paper:	Time: 03Hr

मराठी रूपांतर

प्रश्न १) खालीलपैकी कोणत्याही ३ विषयांवर संक्षिप्त टिपणी लिहा **१५ गुण**

१. आर्थिक विकासाचे निर्देशक
२. कृषी वित्ताची गरज
३. आर्थिक विकासात लघुउद्योगांची भूमिका
४. अंकीकृत (डिजिटल) अर्थव्यवस्थेचे परिणाम
५. भारत आणि विकसित अर्थव्यवस्था

प्रश्न २) खालील प्रश्नांची प्रत्येकी ५० शब्दांमध्ये उत्तरे द्या. **१५ गुण**

१. अल्प विकसित अर्थव्यवस्था म्हणून भारतीय अर्थव्यवस्थेची मूलभूत वैशिष्ट्ये कोणती आहेत?
२. भारतीय शेतीच्या अल्प उत्पादकतेची कारणे स्पष्ट करा.
३. सेंद्रिय शेतीचे फायदे काय आहेत?
४. भारताच्या आर्थिक विकासामध्ये सेवा क्षेत्राची भूमिका स्पष्ट करा.
५. २०२० च्या नव्या कृषी कायद्याची मुख्य वैशिष्ट्ये कोणती आहेत?

प्रश्न ३) खालील प्रश्नांची प्रत्येकी २०० शब्दांमध्ये उत्तरे द्या. **२० गुण**

१. भारतातील कृषी विपणनातील समस्येवरील उपायांची चर्चा करा.
२. भारतातील सार्वजनिक क्षेत्रातील उद्योगांची भूमिका स्पष्ट करा.
३. भारतातील आर्थिक विकासात पायाभूत सुविधांची भूमिका स्पष्ट करा.

प्रश्न ४) खालील प्रश्नांची ३०० शब्दांमध्ये उत्तरे द्या. **२० गुण**

१. १९९१ चे नवे औद्योगिक धोरण आणि भारतीय औद्योगिक विकासावर त्याचा परिणाम याची चर्चा करा.
२. 'मेक इन इंडिया' आणि 'स्टार्ट-अप इंडिया' योजना आणि त्यांच्या वैशिष्ट्ये याचे वर्णन करा.